

FOLK OG LAND

Nr. 28 - 5. årg.

Lørdag 18. August 1956

Løssalg 50 øre

Norske offiserers æresord 1940

Ordlyden av den forpliktelse de norske offiserer undertegnet i 1940 — etter henstilling fra general Ruge — lyder som følger:

«Jeg erklærer herved på æresord og med samme betydning som ed at jeg så lenge Norge er besatt under ingen omstendighet vil medvirke til eller delta i noen som helst fiendtlig handling mot Tyskland, den tyske krigsmakt eller mot tyske statsborgere. Jeg er innforstått med at løftebrudd medfører den strengeste straff etter tysk krigsrett. Jeg hefter med min eiendom og formue for denne min erklæring.»

Såvel etter tysk som engelsk krigsrett er straffen for en offisers brudd på æresord dødsstraff. I den engelske krigsrett er dessuten inntatt: «En offiser som bryter sit æresord har intet krav på å bli skutt.»

Unnviker vedkommende dømmes han in absentia og er æresløs for resten av sitt liv.

Den tyske krigsretts bestemmelse om dødsstraff ble til overflod lest opp for oss. Vi ble dessuten inntrengende foreholdt at det stod oss helt fritt enten å undertegne æresordet eller gå i et hederlig tysk krigsfangenskap.

Offiserene ved 1. div., som med regjeringen Nygaardsvolds billigelse kom tilbake fra svensk internering, undertegnet samtlige æresordet den 18. juli 1940. Den svenske regjeringens rettslige grunnlag for frigivelse av styrken var at krigen mellom Norge og Tyskland var definitivt slutt og at den tyske overkommando, som hadde hjemsendt tilfangedatte norske avdelinger, intet hadde å innvende.

Lignende forpliktelse hadde hele det norske offiserskorps undertegnet etter landskapitulasjonen i Trondheim den 10. juni s. å. Herfra unntatt et par offiserer som var i utlandet (bl. a. generalløytnant Hansteen), general Fleischer som fulgte Kongen til England, og general Ruge, som valgte å gå i tysk krigsfangenskap.

Da denne alvorlige sak i disse dager er tatt opp utenlands, må det ha sin interesse at foranstående høytidelige erklæring blir offentliggjort også her hjemme. Man vokte seg vel for å tro at saken er opp- og avgjort. Fra Arilds tid har en offisers æresord statt i en særstilling.

En som undertegnet.

Har mange «landssvikere»

Forskjellige erstatningskrav etter krigen

Under krig og under uroligheter begås der rettsstridige og straffbare handlinger i en ganske annen utstrekning enn i fredstid. Derved oppstår erstatningsansvar og straffansvar. Jeg skal nevne noen eksempler på erstatningskrav etter siste verdenskrig her i landet og deretter.

1. Det er på det rene at det engelske admiralitet provoserte tyskerne til å gjøre invasjon i Norge, og admiralitetets sjef Churchill har så

å si skrytt av dette i sin bok om den siste verdenskrig. Den engelske stat har derved på rettsstridig måte påført Norge skade og tap, som den plikter å erstatte. Erstatningen omfatter det tap som vårt land har lidt ved okkupasjonen. Norge har rett til å bli satt økonomisk sett i den stilling det ville hatt om okkupasjonen ikke hadde funnet sted, idet det er på det rene at tyskerne ikke ville ha foretatt noen okkupasjon dersom de ikke

var provosert. Se bl. a. Scharfenbergs bok «Norske aktstykker til okkupasjonens forhistorie», side 7 til 1., utgitt i 1950. Likeledes plikter England å betale erstatning for de raids (strandhugg) det foretok på våre kyster, og alle de sabotasje-handlinger dette land gjorde seg skyldig i dels direkte og dels ved norske hjelpere, som da naturligvis også er erstatningspliktige.

2. Vest- og Øst-Tyskland og alle andre stater er pliktige til å betale erstatning til de personer som disse land uberettiget har holdt i fangenskap. Vest-Tyskland har erklært seg villig til det, men jeg har ennå ikke sett eller hørt om andre stater har fulgt dette eksempel, således heller ikke Russland, som vel har hatt de fleste fanger.

3. Den såkalte hjemme-front har gjort megen skade her i landet ved sin rettsstridige franktirør-virksomhet, f. eks. ved snikmord, røveri, tyveri, hæververk o.s.v. og ved sine angiverier av norske kystfartøyer til engelskmennene. Her kan det bli tale om solidarisk ansvar.

4. Ved det uriktige landsvikoppgjør med tilsidesettelse av menneskerettighetene har den norske stat påført tusenvis av dens undersåtter store tap, som staten plikter å erstatte. Dette blir også

noen milliarder kroner. De tjenestemenn, som har handlet på statens vegne, er naturligvis medansvarlige.

5. Som okkupant gikk tyskerne lenger enn tillatt etter Haagerkonvensjonen av 1907 f. eks. i den økonomiske utnyttelse av vårt land og folk, og dette tap som landet derved er påført, plikter de tyske stater å erstatte.

Nå er antagelig samtlige erstatningskrav foreldet. Dersom skyldneren da vil følge det norske Stortings eksempel, kan de påberope seg foreldelse og nekte å betale noe.

X.

Småplukk

— Øst-Tyskland har vanskeligheter med hvete, rug- og havreavlingen i tillegg til alle sine andre vanskeligheter i industrien og landbruket, innrømmer partiavisen «Neues Deutschland». Det er dårlig administrasjon, dårlig vær og dårlige maskiner som får skylden for miseren. Avisen ga i en lang førstesides lederartikkel alle parti- og statsfunksjonærer ordre om å holde skarpt øye med bøndene!

— Fra den danske velferdsstat: En bonde fra Horne på Fyen, som hadde brukt 25 liter farget bensin til sin traktor i forbindelse med snørydding og melkekjøring, er idømt en bot på 500 kroner.

— Den offisielle britiske militærhistorie om begivenhetene i Det mellomste Østen i 1940 og 1941 (The Mediterranean and The Middle East: Vol. II, The

inneholder en skarp kritikk av Churchill, som etter forfatterens mening i unødig grad sjenerte den britiske øverstkommanderende i Kairo, general Wavell, med sine depesjer og dermed innskrenket hans handlingsfrihet. Forfatteren går så vidt som til å antyde, at hvis det ikke hadde vært for premierministrens ubetimelige innblanding kunne krigen i ørkenen ha vært vunnet allerede i 1941.

— Stortingsmann Nybø har i sommer vikariert som sjømannsprest.

— 15 amerikanske journalister er nektet pass til Kina.

— Siden nyttår har vi hatt nærmere 200 drukningsulykker.

Vet du det?

Et nytt flagg i blått og hvitt er dukket opp. Symbol for hvem eller hva?

Hvem er

Norges nye armeesjef?

Svar side 4.

Et fotografi

For en tid siden dro en øst-tysk regjeringsdelegasjon til Moskva, og verden var spent på hvordan dette ville løpe av. Akkurat som om møtet kunne ende annerledes enn på en måte.

Der er ikke kommet noe kommunike fra forhandlingene, men i «Isviestija» for

fulgte Kongen til England, og general Ruge, som valgte å gå i tysk krigsfangenskap.

Da saken ble offentliggjort i disse dager er tatt opp utenlands, må det ha sin interesse at foranstående høytidelige erklæring blir offentliggjort også her heime. Man vokte seg vel for å tro at saken er opp- og avgjort. Fra Arilds tid har en offisers æresord stått i en særstilling.

En som undertegnet.

Har mange «landssvikere» endt på forbryterbanen?

I «Folk og Land»s leder for 28. juli står det bl. a. at «Verdens Gang» har hatt en samtale med statsadvokat Dorenfeldt, og resultatet ble et oppsett med overskriften «Mange landssvikere endte på forbryterbanen». Nå kan det forstås så at myndighetene ved sitt ulovlige landsvikoppgjør har bragt mange før straffede personer på forbryterbanen. Dette høres rimelig ut.

For antagelig et par år siden hadde en journalist et intervju med en embetsmann i fengselsstyret, som uttalte at tilbakefallet til forbryter-

banen blant løslatte landssvikfanger ikke var forholdsvis på langt nær så stort som tilbakefallet blant de øvrige straffede personer. Det ble også gitt opp noen tall. Jeg tillater meg derfor å be redaktøren av «Folk og Land» om å henvende seg til fengselsstyret for å få riktige opplysninger om dette og ta dem inn i avisen. Der finnes sikkerlig den nødvendige statistikk.

Det er ikke riktig å slå seg til ro med de flåsete bemerkninger av «Verdens Gang» og statsadvokat Dorenfeldt.

Ottar Huuse.

Suezkanal-konflikten

I årevis har FN-folkene skrevet og snakket om hjelp til «underutviklede» land. Men når et land som Egypt, et land som i generasjoner har ligget nede i fattigdom og elendighet under fremmed okkupasjon og kolonivælde, prøver å reise seg ved egen hjelp, for å løse sine egne sosiale problemer, og det ønsker å skaffe vann til sine ørkenområder for å gi landarbeiderne jord og høyne landets levestandard, — blir statsminister Nasser og hans regime skjelt ut i pressen over hele vesten og ellers. Selv

Norge, som burde ha naturlige sympatier for et lite land som frir seg fra fremmedvelde og gjerne vil være selvhjulpent, ser man pressen rase mot og sjikanere Nasser, fordi han i en desperat situasjon nasjonaliserer kanalselskapet og erklærer seg villig til å betale ut aksjonærene etter dagens offisielle

Fort. side 4

I kampen prøves klingen, i nøden vennen.
Esaias Tegnér.

Jens Haugland til Arbeiderbladet.

Det var omkring 8000 «landssvikere» som ble dømt til økonomisk ansvar. Det er tilbake 714 som ikke har gjort opp sine saker. Både når det gjelder beløpene og antall saker er det altså noe under 10 prosent som står igjen.

De 280 millionene var det beløp som «landssvikerne» skulle betale i bot, erstatning,

14 millioner kroner.

Etter hvert som tiden går blir det stadig vanskeligere å få inn pengene, og mange krav må avskrives. Fra 1. desember i fjor og 1. april i år ble de utestående kravene redusert med 3,9 millioner kroner, men det foreligger ennå ikke oppgaver som viser hvor mye av dette beløpet som virkelig ble betalt og hvor mye som måtte avskrives, sier justisministeren.

kystfartøyer til engelskmennene. Her kan det bli tale om solidarisk ansvar.

4. Ved det uriktige landsvikoppgjør med tilsidesettelse av menneskerettighetene har den norske stat påført tusenvis av dens undersåtter store tap, som staten plikter å erstatte. Dette blir også

Uten fantasi ingen oppdagelse.

Bjørnson.

— Fra den danske velferdstat: En bonde fra Horne på Fyen, som hadde brukt 25 liter farget bensin til sin traktor i forbindelse med snørydding og melkekjøring, er idømt en bot på 500 kroner.

— Den offisielle britiske militærhistorie om begivenhetene i Det mellomste Østen i 1940 og 1941 (The Mediterranean and The Middle East: Vol. II, The Germans Come to the Help of Their Ally, 1941, By I. S. O. Plaifair and others. Her Majesty's Stationary Office, 35 s.) har vakt oppmerksomhet, fordi den

øst-tysk regjeringsdelegasjon til Moskva, og verden var spent på hvordan dette ville løpe av. Akkurat som om møtet kunne ende annerledes enn på en måte.

Der er ikke kommet noe kommunike fra forhandlingene, men i «Isvjestija» for 17. juli er der et fotografi over 3 spalter, som viser herrene ved forhandlingsbordet, og dette fotografiet er kommunike godt nok. Bildet er tatt fra kortsiden av et langt bord, hvor russerne sitter på venstre langside med tyskerne rett overfor seg på høyre. Det er tydelig at stemningen på den tyske siden er trykket: Øst-Tysklands statsminister Grotewohl har foldet hendene og ser trist over på Bulganin, som stirrer på tyskerne med et uttrykk, som tydelig forteller at han har gitt Grotewohl en overhaling. «Du prøver vel ikke å kjeke deg vel?» sier ansiktsuttrykket til Sovjets leder, som på sin venstre side har Molotov, som også glaner surt på Grotewohl.

Kruschtsof, nærmeste mann på bildet, spekulerer visstnok på om ikke tyskeren rett overfor bør likvideres. Tyskeren er — som det heter i romanene — blek men fattet.

Det hviler en dyster stemning over møtet. Det er ikke demokratiske kamerater som underhandler, men seierherrene og de beseirede. — Atter en gang får verden vite at en beseiret ikke har noe han skal ha sagt, og at all rett ligger hos den som har makten.

Studiosus.

Klag ikke over jordens elendighet, men gå ut og gjør den bedre.

Edin Holme.

Fort. side 4

Bardeche fortsetter

3

Der er en mengde fakta i dette fag, som gjør oss bry, herr Senator. Da de bor langt borte, vet De sikkert ikke at dagsavisen til et stort antifascistisk parti i Frankrike har opphørt å utkomme av mangel på lesere. Det skulle kunne vise Dem Frankrikes virkelige mening og det antifascistiske ideal. Noen måneder før valgene i 1951 gjorde Israels regjering atter en smukk gest: den fant det utålelig at Karl Marx' store tanke var så dårlig representert i Frankrike, og en stund etter begynte det store antifascistiske partis dagsavis atter å utkomme, ennskjønt ingen tenkte på å lese den. Denne avisen som proklamerer sin store kjærlighet til frihet og demokrati, har siden ikke opphørt med å reklamere for alle de forholdsregler som måtte umuliggjøre en entente mellom Frankrike og Tyskland og paralysere det Europa-forsvar som avisen sier seg å ville

styrke. Den slags underlige fenomener gjentar seg daglig hos oss. I ord er de alle europeere, men i virkeligheten arrangerer vår presse og våre statsmenn det hele slik at Europatanken gjøres umulig. Og hvorfor skulle de de ikke det? Er de ikke alle antifascister? Er de ikke alle sammen antityskere før de er antibolsjeviker? Dere har jo selv sagt dem at slik skulle det være. Slik har det stadig vært i disse syv årene. De er når alt kommer til alt Marx' åndelige sønner og således også bolsjeviker. Tror dere ikke at de forstår å arrangere seg med de politiske kommissærer som vi vil se dukke frem bakom de første blinderinger (tankkolloner). Jeg synes å høre samtalen: «... Min bestefar var fra Jitomir, herr Kommissar; og kjente der den gode rabbiner Rosenfeld. Jeg tror å ha hørt det navn herr kommissar,

Folk og Land begynte offentliggjørelsen av «Kolombi egg» i nr. 24 og 25.

det var en ansett og ærverdig mann, som min bestefar av og til omtalte, han er død for ikke så lenge siden den kjære herr Rosenbaum, som for øvrig var temmelig til års. Han var gift med en Mosewitch, som nå er en av våre beste politiske medarbeidere i Øst-Tyskland. — Var det ikke en Sarah Rosenfeld, hvis bror drev med garnhandel slik som min egen far i sin tid? Hva vil De vi nå skal gå i gang med?...» Se der de poetiske forestillinger jeg har gjort meg om en slik samtale med den politiske kommissær under det av ham anordnede forhør.

Dere har trodd på våre sosialister, deres fortid tiltross, ja endog en autentisk og integral d.v.s. total sosialistisk regjering slik som Hans britiske Majestets regjering har dere hatt tillit til. Dere har sett resultatene. Fra den tid var det — slik traff det seg — at deres atomhemmeligheter flyktet bort. Dere fant dette overraskende, så naive er dere. Oss har det forekommet ganske naturlig. Fuchs og Pontecorvo var sikkert utmerkede fascister, helt til

kunns. Hva kan dere klandre dem for? Dere betrodde statshemmeligheter til Hans Majestets diplomater. Men kjære herr Senator, disse var jo sosialister og antifascister og ble først senere Hans Majestets undersåtter. Dessuten — hva jeg straks skal forklare Dem — hadde de ikke lyst til å bli hengt i kraft av Nürnberglovene, hva der både er naturlig og helt berettiget. De går i stadig rute med deres dokumenter, og det forbauser dere. Det som forbauser meg er at det ikke er flere engelske diplomater som forsvinner med sin bagasje. Det er bare engelsk sløvhet som ikke er klar over deres «enkle» relative pålitelighet.

Om De vil ha den godhet å bry Dem med å ta et hurtig overblikk med hensyn til Hans Majestets arbeiderregjerings politikk, da vil De se, herr Senator, at den har vært nær innpå å være en sammenhengende forræderipolitikk og da vil renkespillet fra Foreign Office's funksjonærer neppe forekomme

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Ansvarlig redaktør Johannes Kringlebotn

«Rettsoppgjøret er avsluttet»

I 1947 rømte en mann fra fedrelandet uten å ha underkastet seg dom og soning. I april i år vendte han tilbake til folk og land, gikk straks til myndighetene og sa, at nå ville han ta sitt oppgjør. I juli med ferietid og mangel på stoff «oppdaget» avisen «Alltid foran» mannen og tok ham opp til behandling. Hovedstadspressen og en del av lokalpressen med den tok opp saken, vurderte og avgjorde tiltale spørsmålet. Det var nesten enighet om at mannen skulle settes under tiltale, ta sin dom og sone. Synspunktet var at det skal være likhet for loven, ingen skal ved flukt unndra seg sitt straffansvar. Dette er vi da alle enige i, og derfor var det at mannen gikk til myndighetene straks han satte foten på norsk jord.

Bare en avis dissenterte — Aftenposten.

Aftenposten forteller at mannen nok var en av de store, og at han ved sin virksomhet bragte mange landsmenn ut i ulykke og elendighet. På den annen side må det medgis at mannen er liten, så i grunnen bør han være lite aktendes. Dette er dessverre nok så uklart tale, men så kommer det som ikke er til å misforstå: «Rettsoppgjøret er avsluttet.»

Hva slags oppførsel er det mannen viser? Her rømte han til landet hvor pepperen gror og blir borte i ni år. Hvorfor kunne han ikke bli der nede

lære av seg selv, at ikke folket kan lære av Aftenposten! I de dagene avisen forkynte oppgjørets endelige og ugjenkallelige avslutning, hadde den to meget lange artikler om den franske kaptein Dreyfus og hans medfart. Artikkelene har til formål å vise hvordan myndighetene og pressen gang på gang dekreterte at saken var avsluttet. Men den ble ikke avsluttet før alt var kommet fram og alle var blitt bedømt. Hva Aftenposten berømmer som en seier for rettferdigheten når det gjaldt Dreyfus, det fordømmer den når det gjelder egne landsmenn. Da er avisen med i den majoritet som beslutter avslutning for derved å unngå ubehagelige realiteter. Og vi husker ennå Hetle-saken, vi har grunn til å skamme oss over den, men også den måtte føres til ende.

Vi er klar over at en ved maktbud om oppgjørets avslutning kan vinne tid, men en endelig avslutning kan makt ikke makte. Oppgjøret er satt i gang og i første hånd gjennomført etter en bestemt plan, men fortsettelsen vil følge sine egne lover, uavhengig av lovbud og maktbud. En ganske ubehagelig sak er alt på vei opp rettsinstansene, og foran porten står mannen og venter.

Også vi venter.

Stoff og annonser

«Maten er meir enn halve føda»
Godt spisested i Oslo

Gjennom mange år hadde «Røde Mølle» i Drammen (1932—45) et vertskap som vant ry for sitt utmerkede matstell. Det var Ole Bertin Larsen og hans hustru Sigrid Larsen som hadde æren for det. Men så kom etterkrigstiden og med den fulgte som bekjent atskillige omkalfattinger av tilvante og vel innarbeidede forhold. Blant annet bestemte de drammensiske myndigheter at Røde Mølle skulle rives, og så skjedde i 1947.

Imens forberedte restauratør Larsen og frue seg på en ny arbeidsdag og et nytt arbeidssted. Valgt ble Oslo, hvor paret i 1951, ved gode menns hjelp, overtok ledige lokaler i

Niels Juels gt. 31

Lokalene hadde allerede tidligere vært nytt til matserving, men stedet var nedslitt og søkningen dårlig. Her var det alt annet enn lett å ta fatt, likevel satset Larsen og frue både sitt unge arbeidsmot og sin rike erfaring. Snart var framgangen lett å spore. Det lyktes de nye eiere å få stadig nye kunder. Men det kostet slit og penger. Kjøkkenet har fått nytt elektrisk anlegg, med kjøleskap, oppvask-

maskin, varmtvannsbeholder, potetskrellemaskin og oppskjærermaskin, alt i rustfritt stål, foruten nye sanitære innretninger med håndvask, water o.s.v. Omkostningene kom på over 30 000 kroner. Det var ingen vei utenom.

OBL spisesalong har tre rom, ikke dominerende store, men ikke desto mindre er det skaffet plass til 65 seter. Selv med fullt hus kan alle serveres samtidig. Ventetid er avskaffet. Maten leveres fra varmdisk. Foruten vertskapet selv teller betjeningen syv personer.

Du finner OBL åpen fra 9 til 21. Kommende vinter blir det forresten holdt lenger oppe om kveldene. Småretter koster fra 2.70 til 3.50. Store porsjoner fra 3.45 til 6.00. Poenget er: Du får kraftig og god mat, hvilket fru Sigrid Larsen går personlig god for.

— Det har vært en slitsom jobb å få alt dette i gjenge, sier hr. Larsen, men desto hyggeligere er det å se at våre gjester trives.

Folk og Land anbefaler OBL både for fastboende og for de av bladets lesere som kommer på besøk i hovedstaden.

Hvem har ansvaret

16.—18. august: Nordisk-samisk konferanse i Karasjok.

21.—23. august: Nordens Husmorforbund holder kongress på Nyborg Strand, Danmark.

24.—26. august: Utstilling på Mære landbruksskole. Nord-

Ny fengsling etter 5 år i frihet

Dagbladet hadde 10. august følgende melding:

Politiet har plutselig fått det travelt med å sette i fengsel igjen landssvikere som av en eller annen grunn har fått soningsavbrytelse og delvis vært ute i en årrekke. I enkelte tilfelle kommer arrestasjonen helt overraskende på de dømte, politiet har møtt mannsterkt opp i deres hjem og arresterer dem uten videre.

Dagbladet redegjør nærmere for saken, klandrer sterkt regjeringens holdning og har utsket stortingsmann Sverre Løbergs syn på aksjonen.

— Personlig har jeg erklært meg tilfreds med gangen i rettsoppgjøret, sier Løberg, men det var før jeg fikk se enden på det. Jeg skulle anta at samfunnet gjerne ville gjort opp med dem som fremdeles er under rettsforfølgning og funnet en rimelig løsning for dem før ministrene var blitt sloppet ut. Når det nu ser ut til at regjeringen ønsker

en annen kronologisk rekkefølge, må jeg erklære meg dypt uenig. Ministrenes løslatelse burde vært sluttsteinen på alt det jeg kaller rettsoppgjøret.»

Uansett hva en person har begått av handlinger mot den norske rettsstat, må det tungtveiende grunner til før Justisdepartementet kan innvilge en soningsavbrytelse. Men det må være enda mer tungtveiende grunner for departementet, når det henter inn igjen de folk det selv har sluppet ut. Man skal lete lenge etter den jurist som kan fortelle at dette er praksis her i landet. Kriminelle forbrytere, som ikke har landssvik i tilgift, blir aldri satt inn igjen uten at det er bevist at de er «en fare for den offentlige sikkerhet» eller at de av generalpreventive hensyn må plaseres f. eks. på Opstad.

Det må da være riktig å spørre regjeringen: Hva er årsaken til den nye aktive skjerpelsen av soningsbestemmelsene som blir praktisert i dag? Regjeringen lar disse mennesker arrestere igjen i samme åndedrett som den benåder de ministrene som

fremdeles satt inne. Er regjeringens handlemåte bestemt av en henstilling fra Justiskomiteen — eller er den bestemt av et langt forberedende arbeid under de mange skiftende justisministre helt fra nåværende høyesterettsdommer O. C. Gundersens, som la opp planene for en lykkelig slutt på «rest-oppgjøret»?

Regjeringen har benådningsretten, og den har benyttet sin rett, selv uten bønn fra Justiskomiteen. Når ministrene er sloppet ut — finner da regjeringen noen konsekvens i denne siste skjerpelsen av soningsbestemmelsene som Fengselsstivet er uenig i og som påtalemyndigheten ikke har gitt sin tilslutning til? Hva er årsaken til at man arresterer igjen folk som har vært løse i fem år og som har resosialisert seg?

Jeg er redd at den inkonsekvente holdning regjeringen viser, vil komme til å hevne seg bl. a. på den måten at landssvikerorganisasjonene — hva de måtte kalles — får ny næring til ilden, og det er da regjeringen som bærer velden til bålet.»

Så langt Løberg.

Disse uttalelser trenger ikke kommentar fra vår side, forsåvidt angår de gjeninnsatte.

Red.

lisert seg en markert britisk opinion, representert av bl. a. «Manchester Guardian» og «The Economist», som er redere for regjeringens sabelrasling enn for oberst Nasser.»

Hvis det ikke hadde vært noe Sovjet, intet kommunist-Kina, ingen selvstendige arabiske stater, ville det vært en lettvin sak å ordne Egypt. En flåteavdeling og noen di-

Leserbrev

Var han en bra kår?

Med denne overskrift har Alexander Lange et lite stykke i nr. 26 om statsminister Nygaardsvold. Det er vanskelig å forstå at han var en bra kår. Han var sjef for en regjering som har gjort mest vondt av alle norske regjeringer.

1939 var valgår, men noe valg ble der ikke. Regjeringen fikk gjennomført at Grunnlovens paragraf 54 ble forandret derhen, at valgting holdes hvert 4de år i stedet for hvert 3dje år, etter min mening ble det gjennomført på ulovlig måte. Slik som situasjonen var i Europa i 1939 er det mulighet for at et valg et slikt år ville ha resultert i et mere forsvarsvennlig storting. Vi vet hvordan det gikk med forsvarst

anstaltninger som var mulig for å forsvare nøytraliteten, men ingenting ble gjort. Nygaardsvold burde ha forstått at en tysk motforanstaltning ville følge.

Nygaardsvold-regjeringen rømte fra landet og tok med seg gullet og papirpengene i Norges Bank. Før avreisen holdt Nygaardsvold en tale i frisenderen og sa at tyskerne hadde overfalt Norge uten rett eller grunn. Som sjef for Londonregjeringen har Nygaardsvold en stor del av ansvaret for den misvisende og ondskapsfulle propaganda som ble satt i gang mot NS-folk, likeledes er han medskyldig i at den unyttige hjemmefront ble opprettet, og som førte til at

men så kommer det som ikke er til å misforstå. «Rettsopp-gjøret er avsluttet.»

Hva slags oppførsel er det mannen viser? Her rømte han til landet hvor pepperen gror og blir borte i ni år. Hvorfor kunne han ikke bli der nede hos pepperen til sine dagers ende? Men nei, han kommer hjem og melder seg ved kinoens port. Forestillingen er jo avsluttet, publikum er gått, lyset er slukket og alle dører forsvarlig låst. Men nå står mannen der og forlanger forestillingen kjørt pånytt, og det bare for seg, langt ut på natten!

Aftenposten værder rett, det er hendt en del siden 1947, og i år, 1956, har vi fått Den svenske betenkning. Blir det reist straffesak mot mannen, vil han sikkert vite å finne seg en forsvarer med mæle, både rent fysisk og juridisk, noe forsvarerne i 1947 så sørgelig manglet. Og forsvareren vil ta fram betenkningen og søke å underbygge sine anførsler med argumenter fra dette skrift. Til nå er det bare noen få jurister, som privatmenn og i egenskap av medarbeidere i pressen, som har uttalt seg om betenkningen. De som har uttalt seg har rett nok hatt personlig skotrykk, så deres behandling av betenkningen er blitt tydelig farget av dette trykk. Men nå står nasjonen foran den mulighet at det som burde hindres, det kan ikke hindres lenger, domstolene vil bli nødt til å ta st standpunkt til betenkningen. I denne situasjon er det at Aftenposten forkynner at «rettsopp-gjøret er avsluttet».

«Rettsopp-gjøret er avsluttet».

At ikke Aftenposten kan

De mennesker som aldri har tid, får minst utrettet.

G. Lichtenberg.

hengig av lovbud og maktbud. En ganske ubehagelig sak er alt på vei opp rettsinstansene, og foran porten står mannen og venter.

Også vi venter.

Stoff og annonser

til nr. 29 bes sendt omgående.

DETTE NR. AV BLADET

kommer en uke forsinket, på grunn av flytning av trykkeriet.

Følelser og virkelighet

I sin bok «Tro og vantro» skriver Ørnulf Ranheimsæter: Den humanistiske menneskeaktelse er intet annet enn følelse, som når som helst kan slå over i forakt.» For denne uttalelse har Ranheimsæter måttet døde megen og skarp kritikk i den norske hovedstadspressen.

For noen dager siden ble Nasser ombrust av jubelen fra det egyptiske folk og fra nabofolkene. «Nasser tilbrøles av mobben», skrev den samme humanistiske hovedstadspressen. Altså: egypterfolket og de andre folk i Midt-Østen som hyller Nasser, er mobb.

Nygaardsvold kom hjem fra sin utlendighet og ble tiljublet av det norske folk. Skrev egyptiske aviser den gang: «Nygaardsvold tiljubles av den norske mobb»?

Har så Ranheimsæter rett i at humanismen er en labil følelse, som lett kan slå ut i sin motsetning — menneskeforakten? **D.**

— USA og Spania er blitt prinsipielt enige om valget av stedet for tre nye amerikanske luftbaser i Spania, nemlig: Reus, 12,8 km. fra Zaragoza i den nordlige del av landet. Los Lianos i Sørøst Spania, 6 km. fra Albacete, og Eciija i Sørvest-Spania, 48 km. fra Cordoba.

Kjøkkenet har fått nytt elektrisk anlegg, med kjøleskap, oppvask-

Hvem har ansvaret

for at Norge fortsatt blir ydmykende behandlet på Grønland?

Fra John Giæver, ombord i Ms. «Polarbjørn» kom det sist helg følgende telegram:

På vegne av rederiet Karlsen, Brandal, gikk den norske ekspedisjonen med Ms. «Polarbjørn» inn i Mountisfjorden torsdag kveld den 9. august for å undersøke muligheten av å berge «Jopeter» og ellers undersøke fartøyet tilstand. Vi fant et dansk marinefartøy ved siden av «Jopeter», som hadde dansk flagg akter. «Polarbjørn»s kaptein, Marø, og ekspedisjonens leder, kaptein Giæver, gikk ombord i det danske fartøyet og ble møtt av en meget arrogant offiser, som spurte hva vi hadde her å gjøre. Vi svarte at vi ville undersøke mulighetene for å berge «Jopeter». Den danske offiser beordret da «Polarbjørn» å forlate distriktet, og understreket at vaktens ombord i «Jopeter» hadde ordre om å skyte enhver som prøvde å borde skuten. — Etter å ha bragt på det rene at «Jopeter» hadde vaktmannskap med maskingevær ombord, forlot «Polarbjørn» selvfølgelig Mountisfjorden øyeblikkelig.

Senere meldes at konflikten er bilagt med en for nordmennene tilfredsstillende utgang, men tendensen var ikke til å ta feil av.

— Et omfattende autostradnett vil bli trukket over USA fra kyst til kyst i løpet av de kommende ti år. Fra 1966 vil en bilist kunne kjøre fra Boston til Los Angeles og fra Seattle til Miami på brede, rette bilveier uten å synkes av bytrafikk eller stanses av trafikklys. 84 000 km nye bilveier vil gi USA's 80 millioner biler fire ruter fra øst til vest og fra nord til syd.

16.—18. august: Nordisk-samisk konferanse i Karasjok.
21.—23. august: Nordens Husmorforbund holder kongress på Nyborg Strand, Danmark.
24.—26. august: Utstilling på Mære landbruksskole, Nord-Trøndelag, av landbruksmaskiner og redskaper, den eneste i år.

Nasser

Egyptys folkevalgte fører Nasser (99 pst. av stemmene) er ikke populær i franske og engelske kretser. For får han arbeide i fred, vil han reise det lurvete, fattige, pestherjede Egypt opp av sin nåværende ynkelige tilværelse og gjøre det om til en moderne og sterk stat og til lederstaten for muhammedanerne i Midt-Østen. Noe som selvfølgelig er en torn i øyet på de gamle kolonimakter, som aldeles ikke ønsker et sterkt Egypt. Nasser må knekkes! Det er dette som er bakgrunnen for Suez-konflikten.

Men det framstilles ikke slik av den verdensomspennende propaganda som nå er satt inn. Propagandaen forteller noe ganske annet. Den forteller at England—Frankrike i disse dager går inn for havenes frihet, for uhindret passering gjennom Suezkanalen, som nå vil bli åpnet med makt. Akkurat som om den er blitt stengt og som om Nasser vil stenge den. Sannheten er jo den at kanalen fremdeles er åpen og at Nasser aldeles ikke tenker på å lage vanskeligheter, da han jo har nasjonalisert kanalen for å bruke inntektene av den til oppbyggingen av Egypt.

Nasser har ganske riktig brutt en traktat som først løper ut om noen år. Men

gjennomført at Grunnlovens paragraf 54 ble forandret derhen, at valgting holdes hvert 4de år i stedet for hvert 3dje år, etter min mening ble det gjennomført på ulovlig måte. Slik som situasjonen var i Europa i 1939 er det mulighet for at et valg et slikt år ville ha resultert i et mere forsvarsvennlig storting. Vi vet hvordan det gikk med forsvaret. Da regjeringen den 5. april fikk de engelske og franske noter om at de kom til å ta seg selv til rette i norske farvann, måtte det jo vært på tide å legge ut minefelter og gjøre alle de for-

Bonde Hans Bingen

er død, bare 63 år gammel, og ble bisatt fra Det gamle krematorium i Oslo tirsdag den 24. august, fulgt av slekt og venner fra nær og fjern. Bingen drev i mange år med stor dyktighet gård og gartneri i Asker, men måtte oppgi denne virksomhet i 1945. For tiden var han gårdsbestyrer på Toten, på en eienendom tilhørende hans søster Marta Sukkestad. Hun mistet for to år siden sin mann, og nu altså også en bror. Bingen, en gild og grei kar, var i besittelse av faglig innsikt og erfaring langt over det alminnelige. Han var ugift, men etterlater seg en gammel mor, nu 87 år, samt to brødre og åtte søstre.

det er til og med engelske kretser som hevder at han hadde rett til det, idet «Dagbladet»s London-korrespondent Nils Werenskiöld under 4. ds. telegraferer:

«Den britiske regjeringspanikk og krigerske opptreden ser ut til å skaffe Nasser større sympati enn han har gjort seg fortjent til. Det er

Mennesket selv gir seg den sanne ære, ikke titler og stillinger.

Hans Jacob Grøgaard.

og sa at tyskerne hadde overfalt Norge uten rett eller grunn. Som sjef for Londonregjeringen har Nygaardsvold en stor del av ansvaret for den misvisende og ondskapsfulle propaganda som ble satt i gang mot NS-folk, likeledes er han medskyldig i at den unyttige hjemmefront ble opprettet, og som førte til at tyskerne innførte skjerpet forhør og opprettet konsentrasjonsleirer i Norge. Nygaardsvold har en del av ansvaret for den grunnlovsstridige landssvik-lov, som ble så tragisk for en stor del av det norske folk. Da Nygaardsvold kom tilbake til Norge, sa han i en liten tale, at NS-folkene ville bli straffet strengt, men rettfærdig, etter hans oppfatning var det rettfærdig at mangfoldige tusen uskyldige mennesker ble satt opp som syndebukker og straffet med flerårig fengsel, dødsstraff og mishandling i fengslene.

En annen gang sa han, etter hva jeg leste i en avis, at man kunne godt straffe NS-folk, da de hadde gjort seg fortjent til det.

Nygaardsvold gjorde heller ikke rede for Elverums-fullmakten, vi skulle gjerne hatt rede på ordlyden.

K. Torjesen,
Vågsbygd, Vest-Agder.

ikke tvil om at britene har til hensikt å holde et kort og skarpt 24-maktsmøte, som med simpelt flertall skal fordømme diktatoren. Samtidig pågår mobiliseringen for å gjøre det klart at britene har styrke til å gjennomføre sine krav. Meningen er å be Nasser godta en internasjonal kontroll, og vil han ikke, så skal han.

Britiske eksperter på internasjonal rett prøver å slå kaldt vann i bladet på alle de opphissede politikerne. Alt tyder på at egypterne for en internasjonal domstol vil få medhold for selve nasjonaliseringen av kanalen, og Nasser har til nå ikke gjort noe for å hindre fri gjennomfart gjennom kanalen.

Det har allerede utkrystal-

rasing enn for oberst Nasser.»

Hvis det ikke hadde vært noe Sovjet, intet kommunist-Kina, ingen selvstendige arabiske stater, ville det vært en lettvin sak å ordne Egypt. En flåteavdeling og noen divisjoner ville i en fart kunne ha knekket Nil-landet. England gjorde det da også i «den gode gamle tid», i 1882. Dengang okkuperte britene landet, som fra da av og gjennom årrekker hadde en britisk utsending som virkelig styrer ved siden av landets egen nominelle hersker.

Men slikt går jo ikke an i vår tid. Det ville løfte seg et ramaskrik om et land blant «De forente Nasjoner» overfalt et annet, så det går ikke. Men så nasjonaliserte Nasser kanalen, og dermed hadde visse makter et glimrende påskudd til å gripe inn i Egyptys indre forhold. Uten blussel hyler propagandaen opp om at Nasser er en brutal diktator og en fare for verdensfreden ved å stenge kanalen. Uaktet han som nevnt er valgt til president av folket og aldeles ikke har stengt noen kanal. Og det er kalt inn til stort møte i London for å få understreket at her gjelder det et spørsmål som angår alle som seiler på havet, og ikke bare Storbritannia. Men det kan nok hende at deltakerne, før møtet er ferdig har oppdaget at det ikke så meget er et kanalproblem de har diskutert som et verdensstrategisk militærproblem. Og at det England i virkeligheten spekulerer på ikke er å åpne en allerede åpen kanal, men å foreta et kup av den slags som skaffet det så mange fete kolonier ned gjennom tidene.

FORBUNDET

Forbundets Landsledermøte 1956

Styret har fastsatt at Landsledermøtet for 1956 skal holdes

onsdag den 29. august 1956 kl. 10

i Teatersalen i Bøndernes Hus, Rosenkrantzgt. 8, Oslo (inng. fra Rosenkrantzgaten).

Adgang til møtet har — utenom de som tilhører selve Landsledelsen (jfr. vedtektenes § 6) — alle som står inntegnet som medlemmer eller som har ydet bidrag til Forbundet. Sådanne møtende har adgang til å delta i debatten og har forslagsrett, men bare Landsledelsens medlemmer kan stemme. Legitimasjon i form av medlemskort for 1956 eller bidragskvittering for samme år må forevises inngangskontrollen. Uten slik legitimasjon tilstedes der ikke adgang til møtet.

Landsledelsens medlemmer vil motta særskilt innkalling.

De som må bo på hotell, anbefales å sikre seg plass snarest mulig. Det er meget vanskelig for hotellrom i sommertiden spesielt. Vær derfor ute i tide!

FORBUNDET FOR SOSIAL OPPREISNING
Styret.

Røst i ørkenen eller da fornuft ikke kunne høres av det norske folk

Under overskriften «Hold opp med demonstrasjonene — ingen Pilatus-dommer!» hadde bladet *Tele-dølen* den 27. august 1945 følgende kraftige inserat:

Domstolene arbeider under høytrykk i sine saler. Utafor samler massene seg — med taler, trusler og rop: Herrer dommere, vi krever at dere skal dømme slik og slik!

Er massene gått fra forstanden? Har de ikke det

Silosvanser

for etterslåtten

minste begrep om hva rett er? Skjønner de ikke at slike krav er en hån mot retten? Og en fare?

Hva burde massene ha krevd om de hadde hatt sine fulle fem? De skulle ha sagt til dommerne: Høge herrer, hør endelig ikke på massene og massekrav i disse vanskelige sakene dere nå steller med! Massene er ofte overfladiske og blinde, og så er de så upålitelige: De strør palmegreiner om søndagen og krossfester første fredagen etter! Derfor, herrer dommere, la dere ikke forville av masserøpet i deres ansvarsfulle gjerning! Det kommer

Moskvaprosessene skal bli gransket

Den internasjonale kommisjon for bekjempelse av konsentrasjonsleirsystemet (CICRC) har på møte i Brussel vedtatt å ta de store Moskva-prosessene opp til gransking. CICRC er imidlertid oppmerksom på de forskjellige innrømmelser fra sovjetisk hold om at Moskva-prosessene foregikk i helt lovløse former og at det ble framtvunget falske tilståelser ved tortur som resulterte i dødsdom og strenge straffarbeid for hundretusener, ja millioner.

Cicrc minner om at den i 1951 to år før FN's store tvangsarbeidsrapport kom ut, stemplet Moskva-prosessene som et av konsentrasjonssystemets hovedkriterier.

Kommisjonen er oppmerksom på at den sovjetiske regjering har stilt seg imøtekomende overfor anmodningen fra flere hold om å ta Moskva-prosessene opp til revisjon. Men da de nå er gått over i historien, har Cicrc nedsatt en komite, hvis oppgave er å sørge for at granskingen av følgende prosesser blir gjennomført:

Prosessene mot «mensjvikene» i 1931.

Prosessene mot «det trotskistisk-sinovievistiske terror-senter» eller «de seksten»: Eineviev, Kamenev o.s.v. i august 1936.

Prosessene mot «det antisovjetiske trotskistiske senter», eller «det parallelle senter», de seksten»: Piatakov, Radek o.s.v. i januar 1937.

Prosessene mot «den trotskistiske blokk» eller «de en og tyve» i mars 1938.

Kommisjonens granskningskomite, som vil trekke opp sine egne retningslinjer, vil bli sammensatt av tidligere deporterte og personer med spesielle forutsetninger for å bringe klarhet over

de beryktede prosesser.

— Verdens frykteligste gruveulykke hittil fant sted i Mand-sjuria den 24. april 1942, da 1549 personer omkom. Den verste i Europa fant sted i Courrieres, Frankrike, for 50 år siden. Den gang omkom 1060 gruvearbeidere ved en eksplosjon. I de senere årene skjedde den verste katastrofe i Whitehaven, på vestkysten av England. Det var i 1947. Tallet på forulykkede var 104. I USA ble den makabre rekorden satt i 1907, da 361 gruvearbeidere ble drept i Monongah, Vest-Virginia.

— Hamar Stiftstidende forteller at det skal blåses nytt liv i gamle Hamar-marten. Hamar Handelsstands Forening har tatt opp tanken og innledet et samarbeid med Hedmark Landbruksksselskap m. flere. I fellesskap nedsatte de så en komite med kjøpmann Per Bakke som formann og følgende faste medlemmer: disponent Einar Benth, fylkeagronom Hans Galaasen, kjøpmann Arne Kirkebye, rådmann Sig. Pedersen, fylkesgartner Per Rotneberg, direktør Gudbrand Søberg og overrettssakfører Jørgen Midthun.

der vel dømmes rettfærdig? Og så får domstolene ta den tid de trenger. Hver sak skal granskes fordomsfritt og samvetsfullt. Ingen en gros eller en masse dommer! Fram for alt: Per skal

flokken: A, dere er noen trollunger alle ihop! Men de egentlige trollunger var kanskje bare en, eller noen få. Det er en fare med dette masserøpet. En burde heller til å tenke individuelt. Ta

Skogeiere

Lunnedragene «Sjølgod» og Moelven sendes over alt i landet. Direkte fra verkstedet eller fra lager her.

H. Snaprud & Co.

Kongsberg

Maskiner—Redskaper

Tlf. 885—248

Husbestyrerinne

hotellfagutdannet, søker hus i Oslo eller omegn (ikke over 2 a 3 mils tog eller bussreise.) Påtar seg gjerne stell både for barn og voksne. Ønsker eventuelt selv å medbringe 1 voksen søster og 1 student. På komfort sees ikke.

Gertrud Parow,
c/o Anneliese Parow,
Gisle Johnsonsgt. 5,
Trondheim.

Malerarbeide

utføres

Ring telefon 56 46 68, Oslo.

Sokneprest Øystein Poulsen skriver i Bygdeposten bl. a. følgende:

«En overskrift over alt det som hendte fru Bjoner under fengselsoppholdet kunne passende være: Den mørkeste middelalder. Dette hender i kulturlandet Norge.»
«Vi kan trygt si at ingen annen norsk kvinne er blitt hånet, utskjelt og fishandlet som hun ble det.»

OBL

Spisesalong

BRASPISESTED
I OSLO.

Revisjon og regnskapsførsel

Dyktig revisor tar imot oppdrag i revisjon og bokføring.

Bill. mrk. «Medlem av Forbundet».

Domspraksis mot Røde Kors-søstre

Til belysning av domspraksis mot Røde Kors-søstre og sykepleiere ønskes utlånt domsutskrifter, saksdokumenter etc. til diskresjonær gjennomgåelse.

Dokumentene, som returneres etter bruken, sendes til

ALEX. LANGE,

adr. Ullevålsvn. 102 A, Oslo. Telefon 46 71 43.

Trøndere

Forbundet for Sosial Oppreisning i Trøndedag holder møter til valg av tillitsmenn i distriktene og fylkestillitsmann.

For Sør-Trøndelag blir møtet holdt i hotell Phønix, Trondheim, fredag 17. august kl. 16.00.

For Nord-Trøndelag blir møtet holdt på Kaffistova, Levanger, lørdag 18. august kl. 13.00.

Forbundets sekretær Grønstad blir til stede på møtene.

Skogstad. Utheim.

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsv. 5, Ø. Ullern

Telefon 55 61 29

Oslo

Oslo Stigefabrikk

Brand-, maler- og skyvestiger oljet, m/kadimerte beslag

Inneh. Alf T. Lunde

Mosseveien 8

Tlf. 68 88 17, priv. 67 07 79

Ved besøk i Egersund

overnatt på

Victoria Gjestehjem

Strandgt. 41. - Telefon 497

Tanniege Maamoen

Hansteensgt. 2

Telef. 44 43 33

SALONGER

sovesofaer, lenestoler, divaner og ellers alt i stoppede møbler. Jeg mottar også omstopping og trekning av møbler.

(Avbetaling innrømmes.)

Sig. Renberg

N. Storgt. 57, Drammen

nytt i sine saler. Utalor
samer massene seg — med
taler, truster og rop. Her
dommere, vi krever at dere
skal dømme slik og slik!

Er massene gått fra for-
standen? Har de ikke det

Silosvanser

for etterslått

Traktorpløger

Kverneland — Kyllingstad —
Lien

Naturgjødselspredere

Nauma for traktor og hest

Kunstgjødselspredere

Villemoe for traktor og hest

NORLETT hjulpar

med gummi hjul

Fjøsinnredninger

Kortbås- og langbåssystem

Molkekjølere, Drikkekar

Alle forsendelser fraktfritt
eller på rimeligste måte etter
gjeldende bestemmelser.

Be om tilbud med spesial-
brosjyrer.

Stedsagenter tilsettes på steder
hvor jeg ikke er representert.

Gunnar Bradley

Bergen

Etabl. 1905

Inneh.: PER BRADLEY

Maskin- og støpegods-
forretning

hør endelig ikke på massene
og massekrav i disse vanske-
lige saker. Dere nå steller
med! Massene er ofte over-
fladiske og blinde, og så er
de så upålitelige. De strør
palmegreiner om søndagen
og krossfester første fredagen
etter! Derfor, herrer domme-
re, la dere ikke forville av
masseropot i deres ansvars-
fulle gjerning! Det kommer
en dag da vi alle skal svare
for våre gjerninger, da også
dommerne skal svare for si-
ne. Døm derfor rettfærdig.
Gjør ikke som Pilatus og vask
deres hender og kast skylden
for urettferdige dommer på
massene! Det vi krever av
dere er rettfærd! Vi har
lenge nok lidd under urett-
ferd, ikke mer av den slags
nå. Og den fulle rettfærd
forstår dere, høge dommere.
Hør ikke på oss!

Slik om lag burde mas-
sene ha talt.

Det store ropet til domsto-
lene dags daglig gjør meg
forferdet. Vil man tvinge
domstolene? Eller har man
ikke tillit til dem?

Der skal dømmes strengt,
sies det. Ganske visst. Og
der skal dømmes hurtig. Ja-
vel. Men først og fremst skal

retningslinjer, vi bli sammen-
satt av tidligere deporterte og
personer med spesielle forutset-
ninger for å bringe klarhet over

der vel dømmes rettfærd-
dig? Og så får domstolene
ta den tid de trenger. Hver
sak skal granskes fordoms-
fritt og samvetsfullt. Ingen
en gros eller en masse dom-
mer! Fram for alt: Per skal
ikke svi og bøte for hva Pål
har gjort. Det hører ingen
steds hjemme, uten i farser
og komedier, der rettes som
kjent baker for smed.

Ikke alle nazister er sadis-
ter og knapt alle er landssvi-
kere. Landssviker, forreder,
er fæle ord. Og nå slynges
disse orda uten betenkning
mot ethvert medlem av N.S.
forekommear det meg. Er
det rett?

Det øves adskillig urett på
dette punkt, synes det meg.
Man har tilbøyelighet til å
dømme alle under ett, la de
få grove synder og misgjær-
ninger flyte utover og ram-
me de mange. Det ligger
fristende nær å gjøre det,
særlig for massene når de
kommer i kok, når de blir
oppisset. Det er nesten som
med en utålmodig mor, eller
lærer, som roper arg til hele

flokken: A, dere er noen
trollunger alle ihop! Men de
egentlige trollunger var kan-
skje bare en, eller noen få.
Det er en fare med dette
masseropot. En burde heller
til å tenke individuelt. Ta
for deg de nazistene som du
kjenner best, de som står deg
nær, og prøv å finne til bunns
i dem, finn årsakene og mo-
tivene til deres holdning og
handlinger. Da kan det nok
hende at du vil betenke deg
en smule før du setter stemp-
let landssviker på dem.

La meg nevne et eksempel
fra min bekjentskapskrets.
Det klargjør hva jeg mener:

Han var min venn. Vi gikk
samme lærerskole og var de
beste kamerater. Vi tok beg-
ge fine eksamener. Han leste
videre, ble lektor, han var
den mest energiske av oss. I
mange år har han virket som
lærer ved forskjellige lærer-
skoler. Jeg har lagt merke til
de skriftlige eksamensresul-
tater i hans fag, de skiller
seg ut. Jeg har snakket med
mange som har vært hans
elever. De er enstemmige i
dommen: — Han er en fram-
ifrå pedagog, energisk, dri-
vende, innspirerende, given-
de. En de holder av og setter
høgt.

Denne mann gikk tidlig
inn i NS på grunn av pro-
grammet, og han ble ståen-
de der. Nå er denne mann
altså ferdig. Ferdig som læ-
rer, ferdig som borger, ut-
støtt og merket for levetida.
Er han landssviker? Passer
det på ham etter alt han har
gjort i plikttro tjeneste gjen-
nom et langt liv, og etter he-
le hans hug og hått slik som
jeg kjenner ham?

Nei, mit samvet forbyr meg
å kalle en slik en forræder.
Han tok feil, det gjorde han.
Han trodde på en kommende

mann Sig. Pedersen, lykesgar-
ner Per Rotneberg, direktør Gud-
brand Sjøberg og overrettssakfø-
rer Jørgen Midthun.

OBL Spisesalong

BRASPISESTED
I OSLO.

Hjemmelaget god mat.

NIELS JUELSGT. 31,
tlf. 44 14 98.

For potethøsten

Risknusere

Underhaug

Potetoptakere

Aas — Jæren — Reime

Potetsorterere

Globus — Haga, Hoell —
Trønder

Ensileringskjeler

Bassøe (Halden) — Osby —
Snøgg

Alle forsendelser fraktfritt
eller på rimeligste måte etter
gjeldende bestemmelser.

Be om tilbud med spesial-
brosjyrer.

Stedsagenter tilsettes på steder
hvor jeg ikke er representert.

Gunnar Bradley

Bergen

Etabl. 1905

Inneh.: PER BRADLEY

Maskin- og støpegods-
forretning

bolsjevik-fare, og valgte da
heller Tyskland. Det var feil,
det vet vi alle nå, Men visste
vi det alle den gang? — Og —
hadde denne mannen noen
gang i sinne å forråde folk
og land! — Never!

All sann vurdering forut-
setter noe å sammenlikne
tingen med. La meg derfor
stille en annen lærer ved
sida av denne, en som jeg
også kjenner meget godt.

Forts. side 4

SALONGER

sovesofaer, lenestoler, diva-
ner og ellers alt i stoppede
møbler. Jeg mottar også om-
stopning og trekning av
møbler.

(Avbetaling innrømmes.)

Sig. Renberg

N. Storgt. 57, Drammen

Tlf. 4070.

Hjelp en Meningsfelle!

Mor som mistet sin eneste
sønn ved fronten, har nu og-
så ved brann (og ikke assu-
rert) mistet alt: Arbeide,
lokale, hjem, innbo o.s.v.
Hjelp henne med hva De
kan: Klær, innbo o.s.v., lo-
kale til industriskole eller
med pekuniær hjelp.

Skriv til Folk og Lands eks-
pedisjon.

Ved besøk i Egersund

overnatt på

Victoria Gjestheim

Strandgt. 41. - Telefon 497

Tannlege Maamoen

Hansteensgt. 2

Telef. 44 43 33

UR

Jeg fører alle de kjente
sveitsermerker som Omega,
Longines, Certina, Cyma,
Tissot, Revue, Antima og
Allsport.

Dette er en tillitsak.

De blir ikke skuffet hver-
ken over pris eller kvalitet.

R. Gjessing

URMAKER

DRAMMEN

Telefon 2507.

Den norska rättsuppgørelsen

(de svenske vitenskapsmenns hovedutredning om
etterkrigsoppgjøret i Norge)

er nå å få kjøpt i Forbundets sekretariat, Kierschows
gate 5, Oslo. Pris kr. 30.00 pr. ekspl. Boken kan også
fåes tilsendt mot innsendelse av kr. 30.00 (+ kr. 0.60
til porto) til adr. Forbundet, postboks 3214, Oslo. God-
hetsfullt unngå postoppkravs-bestillinger. Under de
rådende forhold medfører dette et betydelig ekstra-
arbeid for ekspedisjonen.

Professor Sundbergs utdrag av hovedutredningen —
«ekstrakten» — i norsk oversettelse fåes på til-
svarende måte for kr. 2.— pr. ekspl. Utdraget egner
seg fortrinlig til spredning til kretser der kunnskap
trenges. Send inn et beløp samt navnelister, så be-
sørger vår ekspedisjon forsendelsen uten angivelse
av rekvirentens navn. Prisen inkluderer i dette til-
felle også portoen.

Bli medlem av Forbundet!

Forbundets årlige Landsle-
dermøte står for døren. Det
blir denne gang holdt i Oslo
— den 29. august. Medlems-
kort for 1956 gis adgang til
å være til stede og til å delta
i debatten. Forsøm ikke den-
ne anledning til å søke di-
rekte og personlig orientering
om situasjonen. Nøy Dem
ikke med 4de og gte hånds
rykter som stammer fra folk
som lite vet hva de snakker
om, eller som kanskje attpå-
til i bevisst, ødeleggende
hensikt lanseres av personer

som er interessert i å slå oss
spillet ut av hendene.

Skaff Dem rede på tingene
selv!

Sørg for å ordne Deres
medlemskap!

Vær med og hold vår or-
ganisasjon oppe som en le-
vende institusjon. Det er
gjennom den vi best og mest
effektivt kan motvirke de
implisertes parole om «den
absolutte taushet» med den
derav følgende historiefor-
falskning og balsamering av
det «rettfærdige og verdige»

rettsoppgjør. Gå med i For-
bundet for å sette tingene på
rette plass!

Medlemskontingenten —
minimum kr. 20.— pr. år —
sendes som postgiro-anvis-
ning (porto kr. 0.25) til: For-
bundet, postgiror. 150 28,
Oslo, eller også som vanlig
anvisning eller bankobrev
til: Forbundet, postboks
3214, Oslo. Medlemskort vil
da umiddelbart bli sendt
Dem. Skriv tydelig navn og
adresse.

Forbundskassereren.

FOLK OG LAND

Suez -

— Forts. fra side 1

kurs, trass i at han om noen år — ifølge overenskomst — skulle overtatt selskapet uten kompensasjon.

Man ser bort fra den umiddelbare årsak til dette skritt: at både Verdensbanken, den amerikanske og den britiske regjering hadde lovet Nasser lån til utbyggingen av Asuandammen, og så uten videre går fra sine løfter (for å knekke Nasser). Ja, man kan til og med lese i en norsk avis bekymrede uttalelser om hvordan man i all verden skal kunne hindre Nasser i å bygge ut damanlegget, som vil skaffe millioner av utfattige egyptiske landarbeidere dyrkbar jord og levelige kår, et prosjekt, som foruten å omfatte veldige ørkenstrekninger til dyrkbar jord, vil høyne levestandarden i hele Egypt.

Man kan til en viss grad forstå at israelittene raser mot den voksende arabiske styrke, og at britiske og franske aksjonærer og de gamle imperialister raser over Nassers skritt og arabernes oppvåknen fra århundrerens dvale og feudalisme.

Det skulle imidlertid ikke være vanskelig å forstå det sjokk som det plutselige brudd på løftene om finansiering av Asuandammen var for Egypts regjering, hvis hele sosiale gjenreisningsprogram er basert på dette prosjekt.

I århundrer har nasjonale førere i kolonilandene — le-

For hver enkelt er livet en krattskog, gjennom hvilken hver enkelt må bane veien, sin vei, sin sti.
Kristen Andersen.

blitt nedkjempet og uskadeliggjort. Har ikke Norge og andre små selvstendige stater alltid sett på slike bestrebelser for nasjonal selvstendighet med sympati?

Statsminister Nasser er der til blant de arabiske ledere som — omenn med liten glede — som har erklært seg villig til å anerkjenne Israel såfremt det går med på å gjenopprette de grenser som ble fastsatt av FN, da staten Israel ble opprettet. På den annen side er der mange arabiske ledere og hundretusener, ja millioner av arabere som brenner etter «å jage jødene ut i Middelhavet» og ta Palestina tilbake til dets opprinnelige innbyggere. Oberst Nasser er formodentlig den eneste arabiske leder, hvis posisjon er sterk nok til å kunne holde disse voldsomme affekter i tømme. Hvilket også burde bety noe i den del av verden og pressen, hvis sympati først og fremst gjelder Israel.

Så vil man sammenkalle representanter for en rekke nasjoner for å skape et internasjonalt organ som skal passe på at kanalen til enhver tid er åpen for alle nasjoners skip.

Men har ikke Storbritannia og kanalselskapet — under de to siste stormaktskrigene — stengt kanalen for «fiendtlige skip»?

Er det å holde kanalen åpen for alle nasjoner?

Av andre «saklige» innven-

Røst i ørkenen

Forts. fra side 3

Han er ikke bittet energisk. Arbeidet i skolestua interesserer ham svært lite. Derimot interesserer det ham mye «hva folk sier». Han er mester til å snakke folk etter munnen, og nyter atskillig folkegunst. Da krigen kom ble han stilt på valget, han også. Det ble et kvalfullt valg for ham. Jeg diskuterte med ham ofte. «A du B, sa han, når en bare visste hvem som vant av dem!» — Nå, det gikk godt, han valgte rett, det var mange som tok seg av ham og sørget for det.

I dag står denne mannen midt i solskinnet, veltilfreds

pet ifl. konsesjonsavtalen var forpliktet til en rekke utvidelser og forbedringer som det selv har forsømt, således utvidelse av kanalen fra Port Said til Suez, så den til enhver tid kunne motta de største skip, — det har unnlatt å utvide den internasjonale havnen i Port Said, som fremdeles er uten kai, slik at lossing og lasting må foregå ute på sjøen på en helt antikvert måte, o.s.v.

Det lot seg høre at de internasjonale aksjonærene protesterer, ut fra sine økonomiske interesser, kanalselskapet deler ut bra utbytte (derav bare 7 prosent til Egypt) — men man kan vanskeligere forstå norsk presses standpunkt til denne konflikt.

de profundis.

I Hollywood og egentlig

med seg sjøl og med valget. Og mengden er også såre tilfreds med ham. Hurra for ham!

Hvem rangerer høyest av disse to? Som lærerpersonlighet og som borger? Jeg som kjenner dem personlig begge to er ikke i tvil om svaret. Men massene — ja, de krever altså at den ene skal støttes ut av det gode samfunn, brennemerkes for livet, mens de andre har gjort seg ekstra fortjent — som en god jøssing.

Er det slik det skal øves justis, rettferd, i det nye Norge, da ve oss alle! Nei, ingen massejustis! La domstolene arbeide i fred! Her kan ikke vises varsomhet nok. Enhver urettferdighet hevner seg ubønnhørlig, det har vi vel endelig lært nå. Hastverk er lastverk, og særlig i en sak som denne. Vi er et folk som har lidd uendelig, på kropp og sjel. Vi har sår over alt. Gjør ikke såra flere enn nødvendig. La dem heller gro. Massene — de gjorde bedre i å dra på skauen og hogge ved til vinterten og la domstolene i fred ta seg av rettsoppgjøret med «landssvikerne», — for det forstår de, de alene.

B.

Den 30 år gamle Riho Rossi er ved en domstol i Torino dømt til 20 måneders fengsel for å ha tvunget sin hustru til å bære kyskhetsbelte. Det var en lege som skulle undersøke henne for svangerskap, som kort før jul i fjor slo øarm.

Rossis hustru, Adalgisa, hadde ikke selv inngitt noen klage over at hun var tvunget til å bære denne middelalderske innretning.

Under utnevnelsen...

Svar på spørsmålene side 1.

1. Flagget: Det skal brukes til å beskytte Kunst, vitenskap og lærdom mot krigens herjinger. En internasjonal avtale om en slik beskyttelse er trådt i kraft. Avtalen går ut på at gjenstander som skal beskyttes registreres i UNESCO og merkes med et flagg med et blått-hvitt skjold. Avtalen forbyr plyndring, vandalisme og tyveri — handlinger som har ødelagt så mange verdifulle kunst- og bruksgjenstander under tidligere kriger. Heller ikke må kunst bortføres fra okkupert område eller tas som krigseerstøtning. De 50 nasjoner som har undertegnet avtalen er blitt enige om å bygge bombesikre rom for kunst, manuskripter, sjeldne bøker, arkiver og vitenskapelige samlinger, å planlegge beskyttelse av verdifulle bygninger og å innskjerpe overfor de militære styrker respekten for kulturelle verdier.

2. Det er Bjørn Christophersen, som har avløst Wilhelm Hansteen som ny sjef for vår hær. Han er kjent som en dyktig fagoffiser, sterk og smidig. Han menes å stå regjeringen betydelig nærmere i sine synspunkter og alminnelige innstilling enn forgjengeren. Bjørn Christophersen er 56 år gl. Han er kavallerist, ble løytnant 1921, rittmester 1936 og kontorsjef i forsvarsdepartementet 1937. Under krigen var han stabssjef i forsvarrets overkommando i London i 1942—45, og etter hjemkomsten til Norge ble han oberst og sjef for et dragonregiment.

Men han kom også til å spille en stor administrativ rolle. Han var hovedsekretær i den norske forsvarskommisjon og en tid direktør for forsvarshøgskolen, som dog bare eksisterte på papiret, da han tiltrådte.

tor, kunne se at der i deres krigføring og deretter i deres okkupasjonspolitikk og nå i deres Europa-politikk har gjort seg gjeldende en ideologisk faktor, som stadig har motarbeidet de Forente Staters virkelige interesser. I stedet for å ta de Forente Staters maktstilling som utgangspunkt for deres krigs- og senere fredspolitikk og på det grunnlag skape en for statene gunstig likevekt i verden har dere latt dere forlede til en fremgangsmåte i spesifikk antifascistisk, d.v.s. marxistisk ånd, som alene har tjent deres motstanderes interesser. Og dere har støttet dere og støtter dere fremdeles her i Europa på vesentlig antifascistiske d.v.s. vesentlig marxistiske krefter, som i virkeligheten kun er instrumenter for sovjet-marxismen.

For det er kanskje det mest dramatiske i forklaringen på den nåværende situasjon: at de antifascistiske krefters forræderi mot Europa sannsynligvis ikke har vært forsettlig, men det som er verre er, nemlig skjebnebestemt. Deres sosialistiske og antifascistiske venner har muligens ikke vilje til å forråde dere, og de gjør det ikke direkte (exprés), men alt hos dem leder dem og tvinger dem til å innta stillinger som ikke tjener deres interesser. Deres hat til Tyskland er ikke hyklet, det er ekte, det er instinktivt og det forfaller deres politiske reflekser, deres marxisme er oppspedd, åndsfraværende, bedøvet (dømt) og det er

forklaringen til alle skuffel-

av det 2. Internasjonale gjennom ideologisk utvikling fremvokste et 3. Internasjonale? Eller tydeligere: Ser dere da ikke at likesom det 2. Internasjonale gjennom ideologisk utvikling avfødte det 3. Internasjonale, så må nødvendigvis det 2. Internasjonales Europa (det sosialistiske Internasjonale) også avføde det 3. Internasjonale Europa (det kommunistiske Internasjonale). — Hvordan har dere kunnet glemme at der mellom sosialistenes marxisme og kommunistenes marxisme kun er en grads-forskjell? Hvorledes kan dere unngå å se at den oppspedde marxisme akkurat som den konsentrerte marxisme inneholder det samme originale pulver, det samme opprinnelige komprimat, nemlig Karl Marx's tanke og ikke bare hans tanke, men hans reflekser, hans temperament, hans motforestillinger, hans hat, hans indre uoverensstemmelser, altså hans blod? Dere bør vite at det er den samme mikstur dere tar inn. Deres sosialistiske og antifascistiske kompanjonger, som nærer seg av den samme mikstur, behøver slett ikke i sitt hjerte å ønske nettopp det samme som kommunistene, de behøver ikke engang å ha de samme fiender som kommunistene. Men tror dere under alt dette at det er kommunistene som blir snytt?

Dere må vite og erkjenne deres fundamentale feiltagelse av Europa og i Europa, herr Senator: Dere har spillet på feil hest. Det er forklaringen til alle skuffel-

Det skulle imidlertid ikke være vanskelig å forstå det sjokk som det plutselige brudd på løftene om finansiering av Asuandammen var for Egypts regjering, hvis hele sosiale gjenreisningsprogram er basert på dette prosjekt.

I århundrer har nasjonale førere i kolonilandene — ledere som har prøvet å fri sitt land fra fremmedvelde —

Minuttene flyr, la oss fylle dem med evighet.
Söderblom.

ternasjonalt organ som skal passe på at kanalen til enhver tid er åpen for alle nasjoners skip.

Men har ikke Storbritannia og kanalselskapet — under de to siste stormaktskrigene — stengt kanalen for «fiendtlige skip»?

Er det å holde kanalen åpen for alle nasjoner?

Av andre «saklige» innvendinger har vært nevnt at Egypt vil forsømme nødvendige utvidelser og moderniseringer i forbindelse med den økende trafikk.

Man overser at kanalselska-

ternasjonale aksjonærene prøver, ut fra sine økonomiske interesser, kanalselskapet deler ut bra utbytte (derav bare 7 prosent til Egypt) — men man kan vanskeligere forstå norsk presses standpunkt til denne konflikt.

de profundis.

I Hollywood og egentlig i hele Amerika er det slik at så snart man tjener nok til å kunne kjøpe en Ford, så anskaffer man seg en Cadillac.

Else Maxwell.

Den 30 år gamle Riho Rossi er ved en domstol i Torino dømt til 20 måneders fengsel for å ha tvunget sin hustru til å bære kyskhetsbelte. Det var en lege som skulle undersøke henne for svangerskap, som kort før jul i fjor slo alarm.

Rossis hustru, Adalgisa, hadde ikke selv inngitt noen klage over at hun var tvunget til å bære denne middelalderske innretning.

Under vitneavhøringen ble det fra politiets side opplyst at Rossi som bor i Volpiano, ikke langt fra Torino, var av en usedvanlig sjalu type. Det ble gitt uttrykk for at en ikke hadde hørt om bruken av slike kyskhetsbelter i moderne tid.

1936 og kontorsjef i forsvarsdepartementet 1937. Under krigen var han stabssjef i forsvarets overkommando i London i 1942—45, og etter hjemkomsten til Norge ble han oberst og sjef for et dragonregiment.

Men han kom også til å spille en stor administrativ rolle. Han var hovedsekretær i den norske forsvarskommisjon og en tid direktør for forsvarshøyskole, som dog bare eksisterte på papiret, da han tiltrådte.

I 1952—53 var han sjef for den norske Tysklandsbrigade, hvor han samarbeidet med danskene i Slesvig-Holsten. General Christophersen kom til sin nye post fra Narvik, hvor han i de siste årene har vært sjef for vår II. divisjon.

dere, og de gjør det ikke direkte (exprés), men alt hos dem leder dem og tvinger dem til å innta stillinger som ikke tjener deres interesser. Deres hat til Tyskland er ikke hyklet, det er ekte, det er instinktivt og det forfalser deres politiske refleksjoner, deres marxisme er oppspedd, åndsfraværende, bedervet (éventé), men det er dog marxisme. Instinktmesig i dypet av sin sjel har de de samme sympatier og fremfor alt de samme motforestillinger som sine store brødre i Ukraina og Podolien. De tenker på samme bølgelengde. De har nærret seg av de samme fantasier. De kommer fra samme støpeform, om de kanskje ikke er helt klar over det. Hvordan det enn forholder seg med deres formelle hengivenhet overfor deres ideal det liberale demokrati, vil dog deres blod og åndelige avstamning gjøre seg gjeldende og alltid tale høyere i dem. I sine ord er de med dere, men i dypet av sitt hjerte vil de alltid stå sammen med deres fiender. De har sikkert ikke villet forråde dere som har vært dem gode herrer og sikkert bedre enn dem de kommer til å få, men de kan ikke annet enn å forråde dere allikevel. Det er dramatisk og lar seg ikke avhjelpe.

Har De tenkt over hva det ville bety et slikt sosialistisk og antifascistisk Europa som deres statsmenn så lettsindig har drømt om? Jeg hater ikke sosialistene, og jeg godtar gjerne visse av deres idealer. Men kan De ikke se at et slikt Europa ville måtte avføde et kommunistisk Europa eller nøyaktigere — være overgangen til et kommunistisk Europa. Ser dere da ikke at der ut av et 2. Internasjonales Europa d.v.s. det sosialistiske bare kan bli et 3. Internasjonales Europa, d.v.s. det kommunistiske Internasjonales slik som der ut

der som kommunistene. Men tror dere under alt dette at det er kommunistene som blir snytt?

Dere må vite og erkjenne deres fundamentale feiltagelse av Europa og i Europa, herr Senator: Dere har spillet på feil hest. Det er forklaringen til alle skuffelsene i deres europeiske politikk. — Ved å ha villet fordrive marxismen ved hjelp av marxismen har dere begått en meningsløshet, en politisk usans. Og denslags kan ikke føre til målet. Ved å skjenke deres tillit til sosialistiske og antifascistiske krefter oppnår dere ikke annet enn sabotasje, vond vilje og hemmelig begunstigelse av deres motstandere. Dere har lagt deres affærer i hendene på Sovjets femtekolonne; men deres affærer er også vår sak og det er derfor vi har dem for øye. — Dere har tatt feil av mennene, det er det jeg først og fremst har villet påvise. Jeg frykter imidlertid for at dere også har tatt feil av prinsippene, og det er det jeg nå skal forsøke å klargjøre.

Bardeche fortsetter

Fort. fra side 1

Dem å være så særlig ekstravagant.

I fem år har de engelske marxister, ennskjønt de, som folk flest, proklamerte seg som antifascismens faste støtter, stillet seg temmelig likegyldig til alt som kunne hindre Stalins forsøk på marxistiske eksperimenter i Normandi. Dette er så rent evident at det er overflødig å si noe mer om det. Det marxistiske Englands strev med å fortsette sin handel med de kommunistiske stater er ikke mindre på det rene og at det vet De, herr Senator, meget bedre enn jeg, likesom at det har hatt et omfang meget større enn offentligheten vet om. I praksis har England ikke villet vite av noe forbud mot å eksportere strategisk materiale til de av Sovjet kontrollerte sfater. England selger til China, Polen, Tsjekkoslovakia og til hele verden. England kjenner kun en lov: eksportere eller dø. De får seg en god latter disse energeriske kjøpmenn, når dere taler til dem om bombene som desimerer deres soldater. Det er intet, absolutt intet, som

kan stanse arbeiderregjeringen i dens ubøyelige strev for å få sitt danaidekar fylt. Den ville gjerne rive øynene ut på oss for å få betalt underskuddet med sosialforsikringer. Demontasjeeventyret er en stupiditet så skrekkinngydende at man vil minnes den med gysen i hundre år. Men det er ikke bare det imbecile hatet som er grunnen. Det er også viljen til ikke å levne noe til de tyske konkurrentene og til atter å kunne i ro og mak drive sine salg i alle verdensdeler. De har omhyggelig ført bort alt fra Ruhr, alt som de kunne tenke seg ville tjene til å fabrikere et eller annet, tålmodig og konskvent som dem der bryter opp en brogning for å omdanne den til en roeåker. Og de har målbevisst latt ligge og ruste langs veiene de enorme maskiner, som vi i dag har så tragisk bruk for. Og likeså målbevisst har de smadret (conçassé) de tyske havner, dokker, heiseapparater og bassenger. Takket være englenderne er de tyske havnene enda ubrukeligere. Det er ikke mere enn 6 måneder siden de engelske soldater i

Ruhr skjøt på de tyske arbeidere for å beskytte teknikerne som de hadde satt til å sprengte med dynamitt de i verden enestående maskininstallasjoner, som det vil ta 10 år å få igjen. Det som nå skulle vært Europas arsenal, hammer- og hytteverk til beskyttelse, det dyrebareste vi hadde til felles forsvar, er i dag en ørken som strekker seg langt begge sider av jernbanen. Hauger av forvitret jernskrap strekker seg kilometervis som søppelhauger på steder, hvorfra i dag skulde gått en uopphørlig strøm av kanoner og tanks til vern for Europas uavhengighet.

Ikke bare Tyskland, men hele Europa er det som den engelske arbeiderregjering har snikmyrdet — grundig og omhyggelig. Og hvem er det som har profitert på denne forbrytelsen? Det er Sovjet-Russland og ingen annen.

Fremdeles har den engelske sosialistregjering i løpet av disse fem årene uopphørlig forsynt de kommunistiske land med hva de manglet av strategisk materiell og samtidig fortsatt med å svekke i Tyskland mest mulig alt det som kunne være til hinder for den kommunistiske offensiv.

Dere tror at England er deres allierte? Det er ikke så.

England tenker bare på England. Det er kontobøkene som er loven der. For å kunne gjøre forretninger går det med på et hvilket som helst forræderi. Trofasthet teller ikke, det er redskaper det har bruk for. Og det sosialistiske England er dessuten vesentlig dets sosialistiske regjering. Det fastholder tåpelig og blindt den nasjonalsosialistiske fare som prioritert. At der ikke er noen nazister spiller ingen rolle: Nazismens jordområde er der, og fra det kan der ikke utgå noe godt. Å fastholde Tyskland i slaveri og avmakt står for engelskmennene som god moral, som et antifascistisk verk og dertil en god forretning. Hva gjør det så om Russland til slutt skulle ha fordel derav. Og når alt kommer til alt, hva skade kan det gjøre England? Har det ikke Kanalen og R.A.F. (Royal Airforce)? Å ordne opp i Europa? Det kan tidnok bli frigjort.

Se, det er resultatene av en kombinasjon av sosialistisk og nasjonalegoistisk politikk. Jeg har ikke stor aktelse for Churehill. Men i det minste skulle en vel kunne hatt håp om at en nasjonal engelsk regjering skulle hatt en viss sans for felles fare og en viss forståelse av de

ulemper som følger av å forsterke sine insulære fordommer med sine ideologiske. England kommer kanskje til sist til å oppdage at dets skjebne er den samme som Europas og at England må ha foran seg et sterkt Europa, som er i stand til å skaffe respekt for sitt territorium, samt at vår barriere av tanks er et uunnværlig supplement til dets luftforsvar og at det følger er i Englands interesse at Ruhr får fabrikere tanks og at Hamburg får kjøpe kobber, selv om Ruhr også fabrikere kasseroller og Hamburg også kjøper bomull. Da vil Europa og Commonwealth utgjøre et maktfullt og velstående par, hva vi alle ønsker.

Det har mindre å si om Europa er demokratisk eller ei, bare vi kan holde krigen borte. Og det siste er så trenghende og så alvorlig at alle mennesker forhåpentlig vil glemme alt det vonde man har gjort dem for å oppnå et slikt resultat. — Det er ikke Tyskland, det er Europa som arbeiderregjeringen langsomt og utholdende har myrdet (assasiné).

Og hvem har profitert på denne forbrytelsen? Det er alene Sovjet-Russland.

De vil således, herr Sena-

FOLK OG LAND

Redaktør og utgiver:
JOHANNES KRINGLEBOTN

Ekspedisjon og kasse:
Postboks 3214, Oslo
Kierschowsgt. 5, Oslo
Telefon 37 76 96

Abonnementspriser:
Kr. 20.00 pr. år, kr. 12.00
pr. halvår. Sverige og
Danmark: kr. 24.00 pr.
år, kr. 12.00 pr. halvår.
Utlandet for øvrig: kr.
28.00 pr. år, kr. 14.00 pr.
halvår. I nøytralt omslag
kr. 30.00 pr. år, kr.

15.00 pr. halvår.
Løssalgspris: 50 øre.

Annonsepris:
32 øre pr. millimeter
over en spalte.
Bruk postgironr. 16450.
Sambandstrykkeriet
Oslo